

Loppusuoralla

”**A**pinakin osaa antaa lääkkeitä!” - Anestesiahoitajan kuivahko toteamus, jonka muistan vuosien takaa. Olin kesäkan-dina töissä keskussairaalassa anestesia-lääkärin sijaisena. Mitä lie olin möhlinyt, mutta eipähän jäänyt epäselväksi mitä mieltä osaamises-tani oltiin.

Lääkäriurani alkuvuosia kuvaavat into ja halu tehdä sankaritekoja, pelastaa ihmishenkiä, olla tapahtumien polttopisteessä... Seuraukset olivat välillä –noh, surkuhupaisat: aluesairaalan ensiapuun tuotiin nuotiossa itsensä kärväyttänyt päihdetaustainen kaveri. Arvioin syvien palovam-mojen kattavan 30 % ihosta. Mies oli kuitenkin sen verran ”hyvissä” ja kivuton, että kieltäytyi jyrkästi lähtemästä keskussairaalaan jatkohoi-toon. Mielestäni tilanne oli henkeä uhkaava ja välitöntä hoitoa vaativa. Koska potilas ei selväs-tikään ymmärtänyt omaa parastaan, nukutin hänet (kiinnipitäjiä tarvittiin), intuboin ja vein ambulanssilla keskussairaalaan teho-osastolle. Jälkikäteen kuulin, että palovammat eivät olleet-kaan kovin pahat. Lisäksi kun potilaan sedaatio oli purettu, hän oli omatoimisesti alkanut kollata teho-osaston kaappeja pkv-lääkkeiden toivossa. Minua hävetti.

Sittemmin into syökyä suinpäin toimintaan on hiipunut. Ajatustyö on alkanut kulkea toimin-nan edellä. Miten minä voisin auttaa potilasta? Mistä hoidoista todella on hyötyä? Teenkö toimil-lani potilaille enemmän hyvää kuin pahaa? Miten haluaisin itseäni tai omaistani hoidettavan vastaa-vassa tilanteessa? Toiminta ei ole itse tarkoitus; potilaan kärsimyksen lievittäminen ja mahdol-lisimman hyvän toimintakyvyn/elämänlaadun turvaaminen ovat.

Vuodet ovat koulineet kärsimätöntä ja äkki-pikaista luonnettani. Etenkin neljän lapsen äitiys on venyttänyt pinnaa, opettanut joustavuutta, vaatimuksiin vastaamista ja pettymysten sietoa. Eivät aivan tarpeettomia ominaisuuksia työssä,

jossa tehdään tiivistä tiimityötä välillä kovan-kin paineen alla. Erikoistumistaipaleelleni osu-neet vuodet ovat olleet railakasta vuoristorataa. Lähtötilanteen mustavalkoinen maailmankuva, kokemus ja tarve oikeassa olemisesta, tekemisen into. Lasten syntymät ja havainto siitä, että olenpa saattanut olla väärässäkin... Mutta etenkin neljän-nen lapsen vaikea vammautuminen synnytys-komplikaation seurauksena ja sitä seurannut ”syvissä vesissä uiminen” ovat muokanneet minua ihmisenä.

Viimeiseltä äitiyslomalta palattuani oli aika, jolloin toivoin saavani olla se apina, joka vain tuuttaa suoneen lääkkeitä: ”Antakaa mun olla!” Onneksi elämän alkaessa voittoa heräsivät jäl-leen ammatillinen innostus ja mielenkiinto ympäröivään maailmaan: se ei olekaan mustavalkoinen. Ihmiset ovat erilaisia (työyhteisössäkin) ja jokaisella on taustansa. Omis-ta lähtökohdista on kovin helppo moittia toisen virhei-tä. Ajattelun aihetta itselleni antoivat USA:n edesmenneen presidentti Lincolnin sanat vaimolleen, joka arvosteli etelävaltiolaisia: ”He ovat juuri samanlaisia kuin me olisimme samanlaisissa olo-suhteissa.” Olen vuosien tauon jälkeen alkanut taas lukea muutakin kuin ammattikirjallisuutta – maailmankuva on avartunut.

Erikoistumivuosiini mahtuu paljon onnistu-misia ja hyvin tehdyn työn tuottamaa mielihy-vää. Epäonnistumisiltakaan en ole voinut välttyä. Tämä työ pitää tekijänsä nöyränä. Erikoistuvan statuksessa olen kokenut hienoksi sen, että aina on saanut pyytää apua kokeneemilta. Toivon, että YYA-sopimus kollegoiden kanssa jatkuu, vaikka nimikyltissä evalin sijasta pian lukeekin el. ■

Erikoistuvan statuksessa olen kokenut hienoksi sen, että aina on saanut pyytää apua kokeneemilta.